

Universitätsbibliothek Paderborn

Decisiones Practicæ Casuum Conscientiæ Selectorum In Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Pars Altera Decisionum Practicarum Casuum Conscientiæ Selectorum In
Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim
Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Leonardelli, Bonaventura

Augustæ Vindelicorum ; Græcii, 1739

Q. 3. An maritus irritare possit votum simplex castitatis ab uxore ante
initum matrimonium emissum, aut constante matrimonio editum, &
quænam alia?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41144

matrimonium sic aliquantulum onerosum redderetur, nam ipse sui oneris, si quod est, in culpa fuit, & onus hoc facile tollere potest petendo dispensationem, per quam & periculo peccandi, si quod foret, obviare poterit, eamque sine recurſu ad Pontificem, & sine incommodo impetrare à Religioſis privilegio hac in parte dispensandi gaudentibus; quales sunt Religioſi mendicantes approbati ab Ordinario, & à ſuis Provincialibus ad hoc munus deputati, quibus à diverſis Pontificibus, Julio II. Eugenio IV. Pio V. Martino V. &c. conſeſſum eſt, ut in foro conſcientiæ diſpenſare poſſint ad petendum debitum cum iis conjugibus, qui inter ſe affinitatem contraxerunt, ex adulterio ſcilicet cum alterius conjugis conſanguinea commiſſo, atque cum iis, qui ante initum matrimonium caſtita- tem voverant. Accedit, quòd ut notat Suarez l. 6. c. 4. n. 7. ſi onerosum ſit marito ſemper petere, idque ægrè ferat ita, ut ob eam cauſam minuatur amor, & diſcordia excitetur, dici poſſit, ceſſare pro tunc voti obligationem quoad debiti petitionem, ne ſit majoris boni impleditiva.

§13 Ad 1. Memb. Q. 3. R. cum communi DD. contra Joan de Friburgo *Summ. Confess. l. 1. tit. 8. q. 35.* non poſſe maritum irritare votum caſtita- tis ab uxore ante matrimonium emiſſum; eſto alia uxoris vota ſaltem ſibi præjudi-

cantia, & non realia, juxta complurium ſententiam irritare poſſit. Ratio eſt; quia tale caſtita- tis votum continet obligationem non exercendi actum venereum, ſive reddendo, ſive petendo, ſed abſtinendi à petitione, & redditione, venereisque delectationibus: at qua parte continet abſtinentiam à debiti redditione, non indiget irritatione; quia ad hunc effectum extendi non po- teſt ob alterius præjudicium, cum fortiori matrimonii vinculo conſtringatur reddere. Qua parte verò continet obligationem abſtinendi à petitione debiti, votum firmum eſt, & à viro irritari nequit; tum quia, ut notat Suarez *tom. 3. de Relig. l. 9. c. 8.* Secundum hanc partem marito non præjudicat; tum quia materia petendi non eſt viro ſubjecta, ita ut prohibere poſſit, aut præcipere debiti petitionem, ſed mulier quoad hoc libera eſt, & ſui juris, nec actus liber, quo mulier eam ſibi obligationem impoſuit, eſt ſub viri dominio, ac poteſtate, cum jam ſit Deo conſecratus, & quando fuit elicitus, non potuerit à viro prohiberi, ne eliceretur. Et hanc ſententiam amplectitur etiam Sanchi l. c. D. 39. quoad votum ante matrimonium editum, licet contrarium teneat quoad votum poſt matrimonium emiſſum, eò quòd tunc voluntas uxoris ſit viro ſubjecta. Ex dictis collig. ex voto caſtita- tis ante matrimonium edito tripli-

cem emanare effectum, ut notant S. Bonav. Sylv. Palud. Cajet. Perez, Sorus, Navar. Sanch. aliique. 1. Si conjux voto ligatus cum alia fornicetur, reum esse ultra adulterium Sacrilegæ violationis voti.

2. Teneri sub mortali abstinere à debiti petitione. 3. Altero conjuge defuncto teneri omninò castitatem servare, quia tunc jam cessavit fortius matrimonii vinculum, quod cogebat debitum reddere; vel, si velit ad secundas nuptias transire, petere dispensationem.

514 Ad 2. Membr. Q. 3. Complurium DD. sententia cum Soto l. 7. q. 3. a. 1. Abb. in C. scriptura n. 8. de vot. Palud. in 4. dist. 38. q. 3. a. 1. Concl. 6. Emm. Sà V. voti irritatio, n. 1. Sanch. l. 9. D. 39. Rosell. V. votum, n. 8. Manuel, Ant. Gomez, Vega, Arrag. &c. affirmat, posse, maritum omnia vota uxoris constante matrimonio emissa irritare, atque adeò etiam votum castitatis, seu non petendi debitum. Moventur. 1. ex cap. 30. Numer. ubi textus eodem modo loquitur de voto uxoris, ac de voto puellæ existentis in domo paterna.

2. Ratione; quia uxor ex primæva matrimonii institutione subiecta est viro in omnibus, sicut Ecclesia subiecta est Christo, ad

Ephes. 5. ergo omnes ejus actiones viro subiectæ sunt. 3. Quia vir est caput mulieris, & uxor est sub viri potestate, Gen. 3. omnes autem actiones corporis capiti subduntur, ab eoque gubernantur: unde fit, ut viri sit dirigere, & gubernare voluntatem uxoris, ne imprudenter voteat, sitque ita consultum levitati, & inconstantia mulierum in votendo: ideòque vir dominium, vel quasi dominium habet in uxoris voluntatem, & non tantum in materiam promissam. Et quamvis quoad actum conjugalem vir, & uxor pares sint, ac in cæteris vir est caput mulieris, exigitque mutuus amor, & pax, ut mulier plenè in omnibus sit viro subiecta, neque velle, neque nolle habeat, nisi secundum viri beneplacitum: ac proinde poterit omnia ejus vota irritare, sicut Prælati vota sui Religiosi, & pater vota filii impuberis. Et huic sententiæ favet etiam S. Thom. 2. 2. q. 88. a. 8. ad 3.

Alii eò contra quàm plurimi cum Navar. cap. 12. n. 64. Palao D. 2. de vot. pun. 6. Less. l. 2. cap. 40. dub. 15. Suarez. l. 6. de voto c. 4. & l. 3. cap. 6. Laym. l. 4. tr. 4. c. 7. Valent. 2. 2. D. 88. & Disp. 6. q. 6. n. 6. Azor. l. 11. c. 17. q. 12. Sylvest. V. votum, 5. q. 1. Bonacin. D. 4. q. 2. p. 7. §. 2. Cajet. V. votum, uterque Ledesin, Durand, Palud. Lop. &c. cen-

consent, sola ea vota uxoris posse maritum irritare, quæ usui matrimonii, educationi prolis, & gubernationi domesticæ præjudicant. Ratio est; quia ex nullo jure neque naturali neque positivo efficaciter colligitur, mulierem subjectam esse viro simpliciter, & in omnibus actionibus personalibus alioquin liberis, & quæ usum matrimonii, educationem prolis, & domesticam gubernationem non impediunt, sed solum eatenus, quatenus vinculum matrimonii exigit, ut alter alteri conjugii jura tribuat, & in vitæ Societate, liberorum educatione, ac familiæ administratione mulier viro tanquam capiti subjecta existat; hæc enim subjectio oritur ex ipso matrimonii contractu, ac proinde commensurari debet fini ipsius matrimonii: atqui plures sunt actiones, quæ prædicto fini non officiant, nempe observatio divinorum præceptorum, moderata pœnitentia, brevis oratio, S. communio, eleemosyna ex propriis bonis &c. quibus nec juri conjugali nec domesticæ gubernationi ullum præjudicium affertur: ergo ad hæc facienda absoluta libertate poterit uxor se voto firmiter obstringere.

515 Ex his duabus sententiis satis probabilibus, præplacet posterior; cum ejusmodi uxoris subjectio,

sive dependentia voluntatis nullo jure videatur esse satis fundata, non naturali, aut gentium (quo modo voluntas filii impuberis subditur voluntati sui patris) quia in mulieribus longè major rationis discretio reperitur, quàm in impuberibus, alioquin etiam ipsæ, si uxoratæ non sint, subjiciendæ forent tutoribus. Neque in jure positivo, cum nullum ex Stet; Neque ex mutuo conjugii pacto, & vinculo; quia illud tantum se extendit ad corporis usum, & familiæ administrationem, ut dictum est supra.

Neque argumenta in contrarium allata id evincunt.

Ad 1. enim ex illo *cap. 30. Nem.* desumptum, R. legem illam esse cæremonialem, latamque pro illo populo, ac proinde cessasse, unaque cum aliis ejusmodi abolitam esse. Dein ibi fit tantum mentio eorum votorum, quibus corpus uxoris affligitur, ac proin quæ marito jus in corpus uxoris habenti præjudicium aliquod afferunt: unde *vota abstinentiæ* appellabantur, ut indicat S. August. q. 59.

Ad 2. Exratione depromptum, R. tantam illam subjectioem ex nullo jure sufficienter probari; satisque esse, si uxor subjecta sit viro in omnibus, quæ ad usum
con-

conjugii, & domûs gubernationem attinent, non in aliis: imò in usu matrimonii æquè vir subditus est uxori, ac uxor viro, cum in hoc sint pares, *C. Gaudemus de divort. C. si quis uxorem, 32. q. 1.* ac proinde sola ea vota, quæ domûs gubernationi, & ului matrimonii præjudicant, poterit maritus irritare.

Ad 3. Idem R. naturali autem levitati, & indiscretioni, qua mulieres solent se votis implicare, sufficienter provisum est, si maritus potestatem habeat irritandi earum vota, quæ domûs gubernationi, & juri matrimonii præjudicant. Nec alia subjectio necessaria esse videtur ad pacem, mutuûmque amorem conjugum, etsi maritus non habeat potestatem omnia uxoris vota irritandi; quamquam & alia ejusmodi vota uxoris poterunt desinere obligare, si maritus contradicat, &

iniquo animo ferat; non quòd mariti contradicentis auctoritate irrita reddantur, sed quòd majus tunc pacis bonum impediatur, ut suprâ ex Suarez notavimus; ac proin postea sublato impedimento, seu soluto matrimonio, reviviscere, cum non fuerint legitime, ac proprie irritata, sed duntaxat suspensa.

Ex hætenus dictis etiam patet, juxta hanc secundam probabilior sententiam non posse maritum irritare votum uxoris non petendi debitum constante matrimonio emissum; quia hoc votum quoad petitionem debiti non præjudicat marito, nec materia petendi illi subjecta est, ita ut prohibere, vel præcipere possit debiti petitionem, ut suprâ dictum est; cum mulier in hoc sit libera, & sui juris, nec per se loquendo petere teneatur.

